

Sønderborg Forsyning Holding A/S

Ellegårdvej 8
6400 Sønderborg
CVR-nr. 32286909

Årsrapport 2018

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 27.05.2019

Dirigent

Navn: Erik Renner

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2018	10
Koncernens balance pr. 31.12.2018	11
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2018	13
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2018	14
Koncernens noter	15
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2018	22
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018	23
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2018	25
Modervirksomhedens noter	26
Anvendt regnskabspraksis	29

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Sønderborg Forsyning Holding A/S

Ellegårdvej 8

6400 Sønderborg

CVR-nr.: 32286909

Hjemsted: Sønderborg

Regnskabsår: 01.01.2018 - 31.12.2018

Telefon: 88435300

Telefax: 88435301

Hjemmeside: www.sonfor.dk

E-mail: info@sonfor.dk

Bestyrelse

Tom Hartvig Nielsen, formand

Peter Erik Hansen, næstformand

Daniel Staugaard

Erik Andersen Petz

Henrik Erling Lundsgaard

Jan Prokopek Jensen

Jørn Jensen

Kim Rene Olsen

Kristian Beuschau

Reidun Wik Kaad

Direktion

Kjeld Jørgen Kückelhahn

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Egtved Allé 4

6000 Kolding

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 for Sønderborg Forsyning Holding A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Sønderborg, den 20.05.2019

Direktion

Kjeld Jørgen Kückelhahn

Bestyrelse

Tom Hartvig Nielsen
formand

Peter Erik Hansen
næstformand

Daniel Staugaard

Erik Andersen Petz

Henrik Erling Lundsgaard

Jan Prokopek Jensen

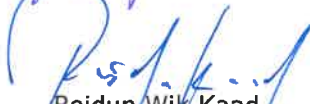
Jørn Jensen

Kim Rene Olsen

Kristian Beuschau

Reidun Wik Kaad

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Sønderborg Forsyning Holding A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Sønderborg Forsyning Holding A/S for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet

Uden at modificere vores konklusion gør vi opmærksom på, at koncernregnskabet for 2018 som beskrevet i note 1, er påvirket af en indregning af regulering af udskudt og aktuel skat samt tilhørende opkrævningsret (tidsmæssige forskelle).

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

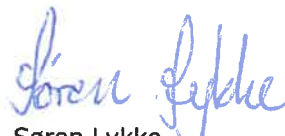
Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Kolding, den 20.05.2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33963556

Erik Lyng Skovgaard Jensen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne10089

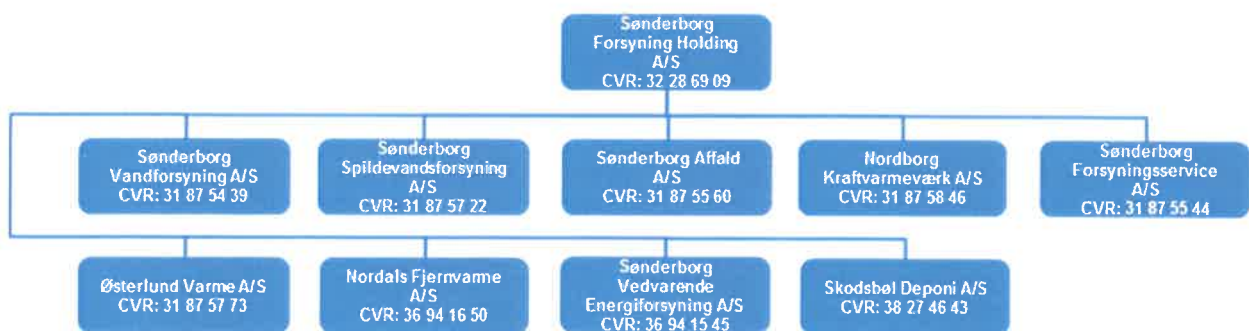

Søren Lykke
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne32785

Ledelsesberetning

	2018 t.kr.	2017 t.kr.	2016 t.kr.	2015 t.kr.	2014 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	32.051	541.476	280.217	282.080	267.400
Bruttoresultat	(225.693)	280.246	42.301	44.889	30.618
Driftsresultat	(244.705)	258.397	19.949	22.907	9.614
Resultat af finansielle poster	(9.689)	(4.136)	(2.920)	(4.876)	(2.674)
Årets resultat	38.644	(4.166)	14.835	16.107	525
Samlede aktiver	2.631.848	2.793.041	2.499.044	2.469.467	2.404.093
Investeringer i materielle anlægsaktiver	146.038	128.322	126.382	151.366	130.512
Egenkapital	2.193.464	2.147.667	2.151.833	2.135.373	2.119.266
Egenkapital ekskl. minoriteter	2.193.464	2.147.667	2.151.833	2.135.373	2.119.266
Gennemsnitligt antal medarbejdere (stk.)	122	124	126	128	129
Nøgletal					
Soliditetsgrad (%)	83,3	76,9	86,1	86,5	88,2

I 2017 er nettoomsætningen, bruttoresultat og driftsresultat påvirket positivt af indregning af taksrettighed vedrørende udskudt skat på 259.725 t.kr. I 2018 er denne tilbageført. Der henvises til omtale flere steder i årsrapporten, herunder note 1.

Koncernoversigt

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtryk
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Sønderborg Forsyning Holding A/S er moderselskab og varetager koncernledelsen for hele Sønderborg Forsyning koncernen.

Koncernen består af moderselskabet og følgende datterselskaber:

- Sønderborg Vandforsyning A/S, ejerandel 100%
- Sønderborg Spildevandsforsyning A/S, ejerandel 100%
- Sønderborg Affald A/S, ejerandel 100%
- Nordborg Kraftvarmeværk A/S, ejerandel 100%
- Østerlund Varme A/S, ejerandel 100%
- Nordals Fjernvarme A/S, ejerandel 100%
- Sønderborg Vedvarende Energiforsyning, ejerandel 100%
- Sønderborg Forsyningservice A/S, ejerandel 100%
- Skodsbøl Deponi A/S, ejerandel 100%

Idegrundlag og målsætning

Sønderborg Forsyning er en multiforsyningskoncern, der ejer, producerer, driver og leverer forsyningsydelser.

De nuværende kerneopgaver er inden for produktion, distribution og levering af vand og varme, distribution og rensning af spildevand samt indsamling og bortskaffelse af dagrenovation og genbrugeligt affald.

Med afsæt i Sønderborg Forsynings værdigrundlag, er der i hver enkelt afdeling i koncernen udarbejdet en række målsætninger for arbejdet i 2018, til understøttelse af den overordnede strategi for koncernen.

Samtidigt er der på koncernniveau udarbejdet en forretningsplan for 2018 med udgangspunkt i de samme værdier.

Forsyningssikkerhed

Overskriften forsyningssikkerhed skal forstås i sin bredeste forstand og dækker således over mere end den direkte fysiske daglige drift. Forsyningssikkerhed er også at virksomheden får sendt de rigtige regninger ud til de rigtige kunder, og er i stand til at hjælpe kunderne hurtigt og effektivt ved enhver henvendelse. Men selvfølgelig også at levere rent drikkevand og modtage spildevand fra kunderne hver eneste dag, døgnet rundt.

Driftsoptimering

Sønderborg Forsyning har løbende fokus på optimering, samarbejde på tværs af afdelinger og stordriftsfordele.

Forberedelse af fremtiden

Der er senest med projektet "Scenarier & strategi 2015-2020" udpeget fem fokusområder for det strategiske arbejde i Sønderborg Forsyning som stadig er gældende:

Ledelsesberetning

- Bedst i klassen
- CO2 neutralitet og energieffektivitet
- Fremtidens husholdningsaffald
- Strategiske samarbejder
- Den intelligente organisation

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets drift har fokuseret på fortsat driftsoptimering og energieffektivisering.

Selskabernes strategi er blevet opdateret med en plan for udbygningen og renovering af vandværker, sammenlægning og lukning af de mindre renseanlæg, overtagelse af mindre varmegværker, etablering af ny fjernvarmegværk, samt en strategi for den kommende udvikling af affaldsområdet.

Årets resultat blev et overskud på 38.644 t.kr.

Oplysninger om ikke-finansielle forhold

Målsætningen for taksterne for 2018 var:

- Holde takster i ro
- Ny prisloftsmodel
- Prisregulering på indsamlingsordninger i affald

Dette blev indarbejdet i budgettet og opnået i 2018.

Usædvanlige forhold, der har påvirket indregning og måling

Der er i noter til nettoomsætningen, skat af årets resultat, tidsmæssige forskelle og udskudt skat indarbejdet omtale af særlige poster, der alle relaterer sig til den i note 1 omtalte skattesag.

Som følge af indregning af udskudt skat og tilknyttet opkrævningsret (begge på 259.725 t.kr.) i 2017 og som følge af tilbageførsel af samme beløb i 2018, udviser resultatopgørelsen store udsving i nettoomsætningen og skat af årets resultat i 2017 og 2018.

Ledelsesberetning

I nedenstående er vist resultatopgørelsen for 2018 og 2017 korrigeret for disse justeringer (sammenholdt med koncernens resultatopgørelse vist i årsregnskabet).

	Korrigeret for effekt		Jf. resultatopgørelse	
	2018 t.kr.	2017 t.kr.	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Nettoomsætning	291.776	281.751	32.051	541.476
Produktionsomkostninger	(257.744)	(261.230)	(257.744)	(261.230)
Bruttofortjeneste/tab	34.032	20.521	(225.693)	280.246
Distributionsomkostninger	(173)	(137)	(173)	(137)
Administrationsomkostninger	(18.839)	(21.712)	(18.839)	(21.712)
Driftsresultat	15.020	(1.328)	(244.705)	258.397
Andre finansielle indtægter	1.488	1.336	1.488	1.336
Andre finansielle omkostninger	(11.177)	(5.472)	(11.177)	(5.472)
Resultat før skat	5.331	(5.464)	(254.394)	254.261
Skat af årets resultat	33.313	1.298	293.038	(258.427)
Årets resultat	38.644	(4.166)	38.644	(4.166)

Forventet udvikling

Ledelsen forventer i 2019 et positivt resultat for koncernen på 2.300 t.kr. før skat.

Særlige risici

Ledelsen vurderer, at der ikke er særlige forretningsmæssige eller finansielle risici, der ligger ud over, hvad der må anses for at være almindelige for branchen.

Miljømæssige forhold

Ledelsen vurderer, at koncernens aktiviteter ikke medfører væsentlige negative påvirkninger af det eksterne miljø, se dog note 23.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Nettoomsætning	3	32.051	541.476
Produktionsomkostninger	4, 5	(257.744)	(261.230)
Bruttoresultat		(225.693)	280.246
Distributionsomkostninger		(173)	(137)
Administrationsomkostninger	4	(18.839)	(21.712)
Driftsresultat		(244.705)	258.397
Andre finansielle indtægter	6	1.488	1.336
Andre finansielle omkostninger	7	(11.177)	(5.472)
Resultat før skat		(254.394)	254.261
Skat af årets resultat	8	293.038	(258.427)
Årets resultat	9	38.644	(4.166)

Koncernens balance pr. 31.12.2018

	Note	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		0	1.420
Immaterielle anlægsaktiver	10	0	1.420
Grunde og bygninger		101.428	103.880
Produktionsanlæg og maskiner		2.300.303	2.243.586
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		26.800	28.572
Materielle anlægsaktiver under udførelse		40.579	43.478
Materielle anlægsaktiver	11	2.469.110	2.419.516
Anlægsaktiver		2.469.110	2.420.936
Fremstillede varer og handelsvarer		1.647	1.821
Varebeholdninger		1.647	1.821
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		23.695	18.796
Andre tilgodehavender		28.932	29.256
Tilgodehavende selskabsskat		33.683	0
Reguleringsmæssige underdækninger	12	3.002	211
Periodeafgrænsningsposter	13	3.680	3.182
Tidsmæssige forskelle	14	0	259.725
Tilgodehavender		92.992	311.170
Andre værdipapirer og kapitalandele		54.533	55.248
Værdipapirer og kapitalandele		54.533	55.248
Likvide beholdninger		13.566	3.866
Omsætningsaktiver		162.738	372.105
Aktiver		2.631.848	2.793.041

Koncernens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Virksomhedskapital		210.000	209.325
Reserve for ikke indbetalt virksomhedskapital		375	375
Øvrige lovpligtige reserver		1.871.739	1.871.739
Overført overskud eller underskud		111.350	66.228
Egenkapital		2.193.464	2.147.667
Udskudt skat	15	732	261.414
Andre hensatte forpligtelser	16	4.682	4.682
Hensatte forpligtelser		5.414	266.096
Gæld til realkreditinstitutter		213.278	192.713
Bankgæld		15.598	10.642
Reguleringsmæssige overdækninger	17	2.163	2.204
Anden gæld		7.662	9.572
Langfristede gældsforpligtelser	18	238.701	215.131
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	18	20.762	23.738
Bankgæld		101.364	93.258
Reguleringsmæssige overdækninger	19	3.579	1.433
Modtagne forudbetalinger fra kunder		0	3.230
Leverandører af varer og tjenesteydelser		38.770	12.702
Skyldig selskabsskat		0	2.260
Anden gæld	20	24.071	23.437
Periodeafgrænsningsposter	21	5.723	4.089
Kortfristede gældsforpligtelser		194.269	164.147
Gældsforpligtelser		432.970	379.278
Passiver		2.631.848	2.793.041
Usædvanlige forhold	1		
Begivenheder efter balancedagen	2		
Eventualforpligtelser	23		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	24		
Transaktioner med nærtstående parter	25		
Dattervirksomheder	26		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2018

	Virksom- hedskapital t.kr.	Reserve for ikke indbetalt virksomheds- kapital t.kr.	Øvrige lovpligtige reserver t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.
Egenkapital primo	209.325	375	1.871.739	66.228
Kapitalforhøjelse	675	0	0	6.478
Årets resultat	0	0	0	38.644
Egenkapital ultimo	210.000	375	1.871.739	111.350
				I alt t.kr.
Egenkapital primo				2.147.667
Kapitalforhøjelse				7.153
Årets resultat				38.644
Egenkapital ultimo				2.193.464

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2018

	Note	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Driftsresultat		(244.705)	258.397
Af- og nedskrivninger		97.697	94.767
Regulering af over- og underdækning		(3.977)	(3.788)
Ændringer i arbejdskapital	22	20.207	(39.856)
Regulering tidsmæssige forskelle		259.725	(259.725)
Pengestrømme vedrørende primær drift		128.947	49.795
Modtagne finansielle indtægter		1.488	1.336
Betalte finansielle omkostninger		(9.801)	(5.472)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(3.587)	(1.482)
Pengestrømme vedrørende drift		117.047	44.177
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(146.038)	(128.322)
Salg af materielle anlægsaktiver		167	1.523
Andre pengestrømme vedrørende investeringer		(661)	(1.327)
Pengestrømme vedrørende investeringer		(146.532)	(128.126)
Optagelse af lån		35.400	35.000
Afdrag på lån mv.		(11.474)	(8.388)
Kontant kapitalforhøjelse		7.153	0
Andre pengestrømme vedrørende finansiering		0	11.486
Pengestrømme vedrørende finansiering		31.079	38.098
Ændring i likvider		1.594	(45.851)
Likvider primo		(89.392)	(43.541)
Likvider ultimo		(87.798)	(89.392)
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		13.566	3.866
Kortfristet gæld til banker		(101.364)	(93.258)
Likvider ultimo		(87.798)	(89.392)

Koncernens noter

1. Usædvanlige forhold

I to principielle sager har Højesteret ultimo 2018 givet de påklagende vandselskaber medhold i, at de kan anvende de regulatoriske værdier (POLKA-værdier) som grundlag for fastsættelse af de skattemæssige afskrivningsgrundlag i forbindelse med indtræden af skattepligt.

Indregning af udskudt skat i 2017 skete på baggrund af, at Østre Landsret i to prøvesager primo 2018 gav Skattestyrelsen medhold i, at deres fastsættelse af de skattemæssige værdier skulle lægges til grund ved opgørelsen af de pågældende selskabers skattepligtige indkomst. Skattestyrelsens værdiansættelse var baseret på en tilnærmet DCF model, som førte til en væsentlig lavere værdi.

Koncernen har som følge af afgørelsen i Højesteret og med en forventning om indholdet af et kommende Styresignal fra Skattestyrelsen i koncernregnskab for 2018, korrigeret grundlaget for indregning af den udskudte skat, således at denne i 2018 er baseret på skattemæssige værdier opgjort på baggrund af den reguleringsmæssige åbningsbalance (POLKA-værdier).

Dette har betydet, at den udskudte skat primo 2018 er reguleret med 259.725 t.kr. og tilsvarende er indregnet opkrævningsret under tidsmæssige forskelle reguleret med samme beløb. Reguleringerne er indregnet i resultatopgørelsen under "Skat af årets resultat" og "Nettoomsætning" for 2018. Årets resultat er således ikke påvirket heraf.

2. Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

3. Nettoomsætning

Særlige poster

I nettoomsætningen er indregnet -259.725 t.kr. vedrørende regulering af opkrævningsret knyttet til udskudt skat. Udskudt skat primo 2018 er reguleret som følge af ændret opgørelse af skattemæssigt afskrivningsgrundlag, jævnfør omtalen under usædvanlige forhold i note 1.

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
4. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	93.467	91.276
Pensioner	7.849	8.007
Andre omkostninger til social sikring	921	552
Andre personaleomkostninger	1.846	1.836
	104.083	101.671
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	122	124

Koncernens noter

	Ledelses- vederlag 2018 t.kr.	Ledelses- vederlag 2017 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	1.533	1.532
	1.533	1.532

Vederlag til ledelsen er med henvisning til årsregnskabslovens § 98b, stk. 3, nr. 1 angivet samlet for to ledelseskategorier.

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
5. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	1.421	1.421
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	96.447	93.608
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(170)	(262)
	97.698	94.767

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
6. Andre finansielle indtægter		
Renteindtægter i øvrigt	870	992
Dagsværdireguleringer	0	330
Rentegodtgørelse for betalte acontoskatter	0	1
Øvrige finansielle indtægter	618	13
	1.488	1.336

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
7. Andre finansielle omkostninger		
Renteomkostninger i øvrigt	7.418	3.357
Dagsværdireguleringer	1.376	54
Øvrige finansielle omkostninger	2.383	2.061
	11.177	5.472

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
8. Skat af årets resultat		
Ændring af udskudt skat	(260.684)	258.427
Regulering vedrørende tidligere år	(32.354)	0
	(293.038)	258.427

Koncernens noter

Særlige poster

Udskudt skat er reguleret med -259.725 t.kr. som følge af ændret opgørelse af skattemæssigt afskrivningsgrundlag, jævnfør omtalen under usædvanlige forhold i note 1.

	2018	2017		
	t.kr.	t.kr.		
9. Forslag til resultatdisponering				
Overført resultat	38.644	(4.166)		
	38.644	(4.166)		
			Erhvervede immaterielle anlægsaktiver t.kr.	
10. Immaterielle anlægsaktiver				
Kostpris primo			14.205	
Kostpris ultimo			14.205	
Af- og nedskrivninger primo			(12.784)	
Årets afskrivninger			(1.421)	
Af- og nedskrivninger ultimo			(14.205)	
Regnskabsmæssig værdi ultimo			0	
	Grunde og bygninger t.kr.	Produktionsanlæg og maskiner t.kr.	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar t.kr.	Materielle anlægsaktiver under udførelse t.kr.
11. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	134.588	2.892.703	82.661	43.477
Overførsler	3.987	40.788	5.191	(49.967)
Tilgange	120	97.902	947	47.069
Afgange	0	0	(393)	0
Kostpris ultimo	138.695	3.031.393	88.406	40.579
Af- og nedskrivninger primo	(30.706)	(649.116)	(54.087)	0
Årets afskrivninger	(6.561)	(81.974)	(7.912)	0
Tilbageførsel ved afgange	0	0	393	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(37.267)	(731.090)	(61.606)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	101.428	2.300.303	26.800	40.579

Koncernens noter

12. Reguleringsmæssige underdækninger

Reguleringsmæssige underdækninger stammer fra et af koncernens varmforsyningsselskaber.

13. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalte omkostninger.

14. Tidsmæssige forskelle

Særlige poster

Opkrævningsretten under tidsmæssige forskelle er reguleret med -259.725 t.kr. primo 2018 som følge af ændret opgørelse af skattemæssigt afskrivningsgrundlag, jævnfør omtalen under usædvanlige forhold i note 1.

	<u>2018</u> t.kr.	<u>2017</u> t.kr.
15. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	0	(1.732)
Materielle anlægsaktiver	4.839	269.783
Hensatte forpligtelser	0	(1.030)
Gældsforpligtelser	(3.054)	(3.713)
Fremførbare skattemæssige underskud	(1.053)	(1.894)
	<u>732</u>	<u>261.414</u>
Bevægelser i året		
Primo	261.414	
Indregnet i resultatopgørelsen	(260.682)	
Ultimo	<u>732</u>	

Særlige poster

Udskudt skat er reguleret med -259.725 t.kr. primo 2018 som følge af ændret opgørelse af skattemæssigt afskrivningsgrundlag, jævnfør omtalen under usædvanlige forhold i note 1.

16. Andre hensatte forpligtelser

Posten består af hensættelse til tømning af slambede.

17. Reguleringsmæssige overdækninger

Reguleringsmæssige overdækninger stammer fra koncernens affaldsselskab.

Koncernens noter

	Forfald inden for 12 måneder 2018 t.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2017 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2018 t.kr.	Restgæld efter 5 år t.kr.
18. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	6.694	7.186	213.278	187.403
Bankgæld	2.531	1.724	15.598	0
Reguleringsmæssige overdækninger	9.623	12.914	2.163	0
Anden gæld	1.914	1.914	7.662	0
	20.762	23.738	238.701	187.403

19. Reguleringsmæssige overdækninger

Reguleringsmæssige overdækninger stammer fra koncernens deponiselskab og fra et af koncernens var-
meselskaber.

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
20. Anden gæld		
Moms og afgifter	1.126	1.197
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	9.833	9.772
Anden gæld i øvrigt	13.112	12.468
	24.071	23.437

21. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalt tilskud til anlægsprojekt.

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
22. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	174	252
Ændring i tilgodehavender	(5.073)	(14.080)
Ændring i leverandørgæld mv.	25.106	(26.028)
	20.207	(39.856)

23. Eventualforpligtelser

Sønderborg Affald A/S

Selskabet har en affaldsleverance aftale med Sønderborg Kraftvarmeværk I/S på 55.000 tons affald årligt.
Selskabet har en aftale med Aabenraa Kommune om, at Aabenraa Kommune skal levere 18.000 tons heraf.

Der er igennem selskabets pengeinstitut afgivet garanti overfor 3. mand på i alt 1.008 t.kr.

Koncernens noter

Skodsbøl Deponi A/S

Selskabet har indgået en forpagtningsaftale med Sønderborg Kommune i forbindelse med drift af deponiet. Aftalen kan tidligst ophøre den 1. januar 2022.

Nordborg Kraftvarmeværk A/S

Selskabet har indgået aftale om køb af naturgas hos NGF Nature Energy A/S til og med 31. december 2019.

Sønderborg Kommune har ved et miljøtilsyn konstateret forhøjet mængde olie i kraftvarmeværkets olieudskiller, og kræver på denne baggrund foretaget en forureningsundersøgelse med borer og jordprøver. På nuværende tidspunkt er sagen ikke tilstrækkeligt belyst til, at der kan foretages en vurdering af omkostninger ved en eventuel oprensning af de potentielt forurenede områder.

24. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Bankgæld i hele Sønderborg Forsyning-koncernen er sikret ved pant i værdipapirer samt ejendommen Ellegårdvej 8, Sønderborg.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte værdipapirer udgør 54.533 t.kr., og den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 31.837 t.kr.

Østerlund Varme A/S

Østerlund Varme A/S har indgået en lejekontrakt med 6 måneders opsigelse. Forpligtelsen udgør i alt 77 t.kr. pr. 31.12.2018

25. Transaktioner med nærtstående parter

I årsrapporten oplyses alene om transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på markedsvilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner i regnskabsåret.

Koncernens noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>	<u>Egenkapital t.kr.</u>	<u>Resultat t.kr.</u>
26. Dattervirk- sømheder					
Nordborg Kraftvareværk A/S	Sønderborg	A/S	100,0	1.911	(2.147)
Sønderborg Affald A/S	Sønderborg	A/S	100,0	27.047	(2.021)
Sønderborg Forsyningsservice A/S	Sønderborg	A/S	100,0	15.713	(460)
Sønderborg Spildevandsforsynin- g A/S	Sønderborg	A/S	100,0	1.958.894	36.219
Sønderborg Vandforsyning A/S	Sønderborg	A/S	100,0	174.460	7.508
Østerlund Varme A/S	Sønderborg	A/S	100,0	13.828	(507)
Sønderborg Vedvarende Energiforsyning A/S	Sønderborg	A/S	100,0	442	17
Nordals Fjernvarme A/S	Sønderborg	A/S	100,0	55	(127)
Skodsbøl Deponi A/S	Sønderborg	A/S	100,0	1.200	129

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Administrationsomkostninger		(43)	(38)
Driftsresultat		(43)	(38)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		38.611	(4.151)
Andre finansielle indtægter	3	118	22
Andre finansielle omkostninger	4	(34)	(3)
Resultat før skat		38.652	(4.170)
Skat af årets resultat	5	(8)	4
Årets resultat	6	38.644	(4.166)

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		2.193.550	2.147.786
Finansielle anlægsaktiver	7	2.193.550	2.147.786
Anlægsaktiver		2.193.550	2.147.786
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		5.884	2.381
Udskudt skat		0	3
Tilgodehavende selskabsskat		33.317	0
Tilgodehavende sambeskatningsbidrag		3	1
Tilgodehavender		39.204	2.385
Likvide beholdninger		0	1.920
Omsætningsaktiver		39.204	4.305
Aktiver		2.232.754	2.152.091

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018 t.kr.</u>	<u>2017 t.kr.</u>
Virksomhedskapital	8	210.000	209.325
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		106.739	68.128
Øvrige lovpligtige reserver		1.871.739	1.871.739
Overført overskud eller underskud		4.986	(1.525)
Egenkapital		2.193.464	2.147.667
Bankgæld		5.446	0
Gæld til tilknyttede virksomheder		1.819	2.139
Skyldig selskabsskat		0	2.260
Skyldige sambeskatningsbidrag		31.999	0
Anden gæld		26	25
Kortfristede gældsforpligtelser		39.290	4.424
Gældsforpligtelser		39.290	4.424
Passiver		2.232.754	2.152.091
Begivenheder efter balancedagen	1		
Eventualforpligtelser	9		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	10		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	11		
Transaktioner med nærtstående parter	12		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2018

	Virksom- hedskapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdis metode t.kr.	Øvrige lovpligtige reserver t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.
Egenkapital primo	209.325	68.128	1.871.739	(1.525)
Kapitalforhøjelse	675	0	0	6.478
Årets resultat	0	38.611	0	33
Egenkapital ultimo	210.000	106.739	1.871.739	4.986
				I alt t.kr.
Egenkapital primo				2.147.667
Kapitalforhøjelse				7.153
Årets resultat				38.644
Egenkapital ultimo				2.193.464

Modervirksomhedens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

	2018	2017
2. Personaleomkostninger		
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	0	0
	2018	2017
	t.kr.	t.kr.
3. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	107	0
Renteindtægter i øvrigt	11	21
Rentegodtgørelse for betalte acontoskatter	0	1
	118	22
	2018	2017
	t.kr.	t.kr.
4. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	23	3
Renteomkostninger i øvrigt	11	0
	34	3
	2018	2017
	t.kr.	t.kr.
5. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	8	0
Ændring af udskudt skat	0	(3)
Refusion i sambeskatning	0	(1)
	8	(4)
	2018	2017
	t.kr.	t.kr.
6. Forslag til resultatdisponering		
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	38.611	(4.151)
Overført resultat	33	(15)
	38.644	(4.166)

Modervirksomhedens noter

	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder t.kr.
7. Finansielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	2.079.658
Tilgange	7.153
Kostpris ultimo	2.086.811
Opskrivninger primo	68.128
Andel af årets resultat	38.611
Opskrivninger ultimo	106.739
Regnskabsmæssig værdi ultimo	2.193.550

Specifikation af kapitalandele i dattervirksomheder fremgår af noterne til koncernregnskabet.

	Antal	Pålydende værdi t.kr.	Nominal værdi t.kr.
8. Virksomhedskapital			
Ordinære aktier	210.000	1	210.000
	210.000		210.000

9. Eventualforpligtelser

Selskabet er administrationselskab i en dansk sambeskatning. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom fra og med regnskabsåret 2013 for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og fra og med 1. juli 2012 ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for disse selskaber.

10. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Selskabet har kautioneret for Sønderborg Affald A/S' gæld til Jyske Bank. Kautionen gælder for alt mellemværende. Bankgælden i Sønderborg Affald A/S udgør 9.879 t.kr. pr. 31.12.2018.

Selskabet har kautioneret for Sønderborg Affald A/S' gæld til Sydbank. Kautionen gælder for alt mellemværende. Bankgælden i Sønderborg Affald A/S udgør 8.291 t.kr. pr. 31.12.2018.

Selskabet har afgivet støtteerklæring over for datterselskabet Nordals Fjernvarme A/S til sikring af datterselskabets likviditet. Erklæringen er gældende frem til den 31.05.2019.

11. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Sønderborg Kommune ejer alle aktier i selskabet og har dermed bestemmende indflydelse på dette.

Modervirksomhedens noter

12. Transaktioner med nærtstående parter

I årsrapporten oplyses alene om transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på markedsvilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner i regnskabsåret.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (mellem).

Koncernregnskabet og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Ændringer i regnskabsmæssige skøn

Der er ved regnskabsaflæggelsen foretaget en ændring i skøn vedrørende udskudt skatteforpligtelse, der er reguleret med -259.725 t.kr.

Effekten modsvares af en regulering af en tilsvarende opkrævningsret under tidsmæssige forskelle med tilsvarende beløb. Den samlede effekt af ændringen i skøn og reguleringen af opkrævningsretten er derfor 0 t.kr. på årets resultat og på egenkapitalen.

Der er også ændret skøn vedrørende betalt selskabsskat for tidligere år, idet der er indregnet indtægt ved refusion af tidligere betalte skatter (med tillæg af renter) på 32.000 t.kr. Årets resultat, balancesum og egenkapital er positivt påvirket med dette beløb.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse.

Anvendt regnskabspraksis

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til dagsværdien af det fastsatte vederlag.

Årets udvikling i den takstmæssige over- eller underdækning og tidsmæssige forskelle indregnes i nettoomsætningen. Saldo for den takstmæssige over- eller underdækning og de tidsmæssige forskelle optages som særskilt post i balancen.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå regnskabsårets nettoomsætning. I produktionsomkostninger indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer, løn og gager samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der indgår i produktionsprocessen. Endvidere indgår sædvanlige nedskrivninger af lagerbeholdninger i posten.

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter omkostninger ved salg af virksomhedens produkter, herunder reklameomkostninger, rejse- og repræsentationsomkostninger mv.

Anvendt regnskabspraksis

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger ved virksomhedens administrative funktioner, herunder løn og gager til medarbejdere i administration og ledelse, kontorholdsomkostninger, nedskrivninger af tilgodehavender samt af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver, der benyttes i administrationen af virksomheden.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer, renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle skattepligtige dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balance

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter takstrettigheder knyttet til fremadrettede udgifter knyttet til historiske pensionsforpligtelser opgjort pr. 1. januar 2009 over for nuværende og tidligere ansatte tjenestemænd i forsyningsvirksomheden.

Amortiseringen af de historiske tjenestemandspensioner kan indregnes i de fremtidige takster over for selskabets kunder. Denne legale ret er klassificeret som et immaterielt anlægsaktiv som følge af, at retten har en fremtidig nytteværdi for koncernen. Takstrettigheder amortiseres over 10 år.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde eller på anlæg under opførelse.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klarlægning af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver

Anvendt regnskabspraksis

omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og lønninger.

Indirekte omkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i fremstillingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte aktiv.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den forventede restværdi efter afsluttet brugstid.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	10-75 år
Produktionsanlæg og maskiner	3-125 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-25 år

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. Eventuelle tilgodehavender hos disse virksomheder nedskrives til nettorealisationværdi ud fra en konkret vurdering. Såfremt modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser, og det er sandsynligt, at denne forpligtelse vil blive aktualiseret, indregnes en hensat forpligtelse målt til nutidsværdien af de omkostninger, det skønnes nødvendigt at afholde for at afvikle forpligtelsen.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealisationværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Nettorealisationværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Anvendt regnskabspraksis

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Tilgodehavende og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalt acontoskat.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Tidsmæssige forskelle

Tidsmæssige afvigelser omfatter takstrettighed, der ikke indgår i den reguleringsmæssige over-/underdækning. Beløbet vedrører udskudt skat.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver omfatter børsnoterede obligationer og kapitalandele, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til tømning af slambede.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Over- og underdækninger

Saldo for reguleringsmæssig over- og underdækning indregnes under henholdsvis gældsforpligtelser og tilgodehavender med modpostering i resultatopgørelsen under nettoomsætning. Saldoen udgør det beløb, som virksomheden forventer at tilbagebetale eller opkræve i kommende års takster målt til nutidsværdi. Udgangspunktet for opgørelsen er indeværende og tidligere års opgørelse af faktiske indtægter og omkostninger i forhold til virksomhedens foreløbigt indregnede beløb, som virksomheden har opgjort pr. balance-dagen i henhold til Varmeforsyningsloven og lovgivningsmæssig prisregulering i "hvile i sig selv"-selskaber.

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb modtaget fra kunder forud for tidspunktet for levering af den aftalte vare eller færdiggørelse af den aftalte tjenesteydelse.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån og afdrag på rentebærende gæld.

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet bankgæld.